

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/55/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011201850
Dátum vydania rozhodnutia:	07.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1011201850.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I. I., J., právne zastúpený JUDr. Tatianou Vorobelovou, advokátkou, Bajzova 2, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.p.: SLV-PS-PK-64/2011 zo dňa 04.10.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S 227/2011-73 zo dňa 16.04.2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave
č. k. 3S 227/2011-73 zo dňa 16.04.2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil personálny rozkaz Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 144 zo dňa 09.04.2009 a potvrdzujúce rozhodnutie žalovaného č.p.: SLV-PS-PK-64/2011 zo dňa 04.10.2011 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu, že zistenie skutkového stavu je nedostatočné na posúdenie veci.

Zistil, že personálnym rozkazom Ministra vnútra č. 144 zo dňa 09.04.2009 bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru (ďalej len PZ) podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v platnom znení (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“)

s odôvodnením, že „Ppráv. I. I. bol dňa 21.03.2009 v rámci výkonu štátnej služby v čase okolo 11.40 hod. na ul. Južnej triedy č. 64 v budove Obvodného oddelenia PZ Košice JUH ako psovod so služobným psom spolu s ďalšími príslušníkmi PZ prítomný, za využitia dvoch služobných psov bez náhubkov, mladistvé a maloleté osoby I. H., V. Y., Y. F., B. R., B. V. a U. V. (všetci z Y.), ktorým bola podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku obmedzená osobná sloboda, boli tam prítomnými príslušníkmi PZ prinútené, aby sa vyzliekli do naha a aby sa navzájom udierali do rôznych častí tela a v tomto konaní ostatným príslušníkom Policajného zboru nezabránil a ani sa nesnažil vykonať žiadne opatrenia na zamedzenie

protiprávneho konania“. Návrh na prepustenie bol prerokovaný s príslušným odborovým orgánom so súhlasným stanoviskom. Personálny rozkaz bol potvrdený druhostupňovým rozhodnutím žalovaného Čp.: SLV-65/PK-2009 zo dňa 24.07.2009 a po jeho zrušení najvyšším súdom a vrátení veci na ďalšie konanie, bol opätovne potvrdený napadnutým rozhodnutím č.p.: SLV-PS-PK-64/2011 zo dňa 04.10.2011 a rozklad žalobcu zamietnutý.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že Najvyšší súd v zrušujúcom rozsudku zo dňa 18.01.2011 sp. zn. 3 Sžo/246/2010 uložil žalovanému, aby sa vysporiadal s otázkou, či žalobca sa zúčastnil uvedeného konania, a to jednak výpoveďami ostatných policajtov, ktorí mali byť skutku prítomní rovnako, ako aj výpoveďou ženy, ktorá bola podľa obsahu predložených obrazovo-zvukových záznamov konania rovnako prítomná, ako aj inými dôkaznými prostriedkami objasniť, či mal možnosť opísanému konaniu zabrániť. Podľa zistenia krajského súdu žalovaný v intenciách zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu nepostupoval. Žalobca v konaní pred krajským súdom zdôrazňoval, že žalovaný akékoľvek dané písomné návrhy na doplnenie dokazovania zo strany žalobcu odmietol vykonať, pretože v personálnom administratívnom konaní sa konfrontácia nevykonáva, keďže konanie je ovládané zásadou písomnosti. Žalovaný sa bráni vykonať uvedené dokazovanie s poukazom na to, že personálne administratívne konanie je ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti a zákon neukladá povinnosť vykonať ústne pojednávanie a v personálnom konaní sa konfrontácia nevykonáva.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že dôkazy, ktoré boli v danej veci zhromaždené a vyhodnotené boli v súlade so zákonom a tieto sú podľa názoru žalovaného postačujúce na vydanie napadnutého personálneho rozkazu a následne žalobou napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na súdnu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky podľa ktorej: „na ústavnosť odôvodnenie nie je totiž potrebné, aby sa v ňom uvádzali odpovede na všetky, a to aj nepodstatné a pre vec bezvýznamné okolnosti alebo návrhy účastníka konania, aj keď účastník konania ich vníma ako relevantné“ (napr. uznesenie ÚS SR č. k. IV. ÚS 150/03-41 zo dňa 27.08.2003). Odvolacie administratívne konanie je vybudované na apelačnom princípe a druhostupňový orgán je zásadne oprávnený rozhodnúť vo veci. Odvolací orgán nie je v žiadnom smere viazaný závermi prvostupňového orgánu. Samostatne hodnotí vec zo skutkovej a právnej stránky. Dôsledkom tohto postupu je skutočnosť že situácia účastníka konania môže byť rozhodnutím odvolacieho orgánu aj zhoršená, tzn. že odvolací orgán môže rozhodnúť aj v neprospech odvolateľa (reformatio in peius) alebo aj nad rámec návrhov

(reformatio in melius). V zmysle ustáleného právneho názoru Najvyššieho súdu SR je posúdenie otázky závažnosti porušenia služobnej disciplíny alebo služobnej povinnosti predmetom správneho uváženia žalovaného a súdu neprislúcha, aby vlastnou úvahou nahrádzal diskrečné oprávnenie správneho orgánu v otázke naplnenia obsahu právne neurčitého pojmu „porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom“, pretože by tým vstupoval do právomoci orgánu exekutívy, ktorá mu prináleží

(napr. NS SR sp. zn. 1 Sžo/33/2008, 3 Sžo/15/2011, 3 Sžo/21/2011). Žalovaný zdôraznil, že v predmetnej veci nie je podstatná tá skutočnosť, či žalobca sa aj aktívne podieľal na páchaní protiprávneho konania. Podstatnou a rozhodujúcou skutočnosťou je to, že páchané protiprávne konanie vnímal svojimi zmyslami, tomuto konaniu nezabránil a ani ho neoznámil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c O.s.p. v spojení s ustanovením § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce (§ 246c O.s.p. v spojení s § 212 O.s.p. a nasl.), postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., bez nariadenia pojednávania a napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. zrušil v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Preskúmaním veci senát najvyššieho súdu zistil, že ide o vec, ktorá sa do súdneho prieskumu zákonnosti opätovne dostala po zrušení rozhodnutia žalovaného rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Sžo/246/2010 zo dňa 18.01.2011.

Z napadnutého rozhodnutia žalovaného č.p.: SLV-PS-PK-64/2011 zo dňa 04.10.2011, s.8 odôvodnenia vyplýva, že žalovaný sa zaoberal rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 SžoKS/246/2010, ale záväzný právne názor na doplnenie dokazovania nerealizoval s odôvodnením, že „poukazuje na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom ako ustanoví zákon. Ustanovenia zákona neumožňujú vykonávať v samostatnom personálnom konaní konfrontáciu. Personálne konanie je ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti (tak ako ktorékoľvek iné správne konanie). Ústne konanie sa na rozdiel od súdneho konania vo veciach personálnych nevyžaduje. Ústne pojednávanie sa vyžaduje obligatórne, ak tak ustanovujú osobitné predpisy (zákon takú povinnosť neukladá). Žalovaný ako odvolací správny orgán opätovne poukazuje na to, že rozhodujúcou skutočnosťou zakladajúcou dôvod prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona voči žalobcovi bola jeho „osobná prítomnosť pri páchaní protiprávneho konania na mladistvých a maloletých osobách, tomuto konaniu nezabránil a ani ho neoznámil. Je potrebné opätovne uviesť, že žalobca protiprávne konanie na predvedených osobách vnímal svojimi zmyslami“.

Senát konštatuje, že konanie o prepustenie policajta zo služobného pomeru pre porušenie služobnej povinnosti a služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. je svojou povahou sankčným disciplinárnym konaním a prepustenie zo služobného pomeru je v materiálnom zmysle administratívnym trestom. Z tohto dôvodu nie je možné akceptovať stanovisko žalovaného, že ustanovenia zákona č. 73/1998 Z.z. neumožňujú vykonať určité druhy dôkazov (napr. zmienená konfrontácia). Vzhľadom na povahu konania ide o súdny prieskum v plnej jurisdikcii v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p., súd preto môže vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Najvyšší súd vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že žalobcovi, ktorý sa podieľal na úspešnom zákroku polície proti mladistvým delikventom, ktorí v skupine po vzájomnom dohovore na verejne prístupnom mieste napadli dôchodkyňu, ktorú zvalili na zem a zmocnili sa jej kabelky, musí byť daná objektívna možnosť sa vyjadriť k miere jeho zodpovednosti pri následnom páchaní ponižujúceho správania sa príslušníkov polície na zadržaných mladistvých a maloletých osobách. Je potrebné zdôrazniť, že sankčná zodpovednosť je vždy individuálna a nie kolektívna. Uvedenú záležitosť nie je možné riešiť prepustením príslušníkov zo služobného pomeru len z dôvodu ich prítomnosti, ale je nevyhnutné ju podrobne vyšetriť ako celú záležitosť vznikla, s určením miery zodpovednosti jednotlivých osôb. Je nevyhnutné selektovať rozsah disciplinárnej zodpovednosti jednotlivých zúčastnených osôb. V danom prípade je nevyhnutné individuálne posúdiť činnosť „psovoda“, ktorému sa pripisuje zodpovednosť, že nezabránil konaniu ostatných príslušníkov polície. Z úradného záznamu Č.p. ORP-66-22/OPP-2009 zo dňa 08.04.2009 z prehratia a zhliadnutia videozáznamu zo dňa 21.03.2009 vyplýva, že k časti 1, 3, 5, 6 jedným z hlasov, ktorých je počut' je hlas žalobcu.

Najvyšší súd vrátil späť vec krajskému súdu na ďalšie konanie za účelom vykonania výsluchu žalobcu, ktorému musí byť daná možnosť obrany a možnosť navrhnúť dôkazné prostriedky. Je potrebné zdôrazniť, že i v takto citlivej záležitosti je nevyhnuté zachovať princípy spravodlivého konania bez mediálneho tlaku a objektívne posúdiť mieru zodpovednosti policajta v pomere k vzniknutým následkom. Krajský súd súčasne zistí v akom štádiu sa nachádza trestné konanie v tejto veci a či výsledky trestného konania sú použiteľné v tomto súdnom konaní. Vzhľadom na obsah výsluchu žalobcu krajský súd rozhodne o ďalšom procesnom postupe. Postoj žalobu k objasneniu celej záležitosti je dôležitý i pre posúdenie miery jeho zodpovednosti.

Z úradného záznamu zo dňa 21.03.2009 vyplýva, že dňa 21.03.2009 v čase o 11:05 hod. boli hliadky pohotovostnej motorizovanej jednotky vyslané Operačným strediskom Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach na Moldavskú ulicu v Košiciach, kde malo dôjsť k lúpeži. Po príchode na miesto bolo zistené, že za obchodným centrom Hornbach leží na chodníku pani Z. G., ktorú prepadli šiesti chlapci, pričom jej vytrhli kabelku a utekali smerom na Moldavskú ulicu. Hliadky začali prepátravať okolie, pričom zbadali muža, ktorý prenasleduje viacerých mladistvých Rómov. Prenasledovaním bol zadržaný U.V., ktorý ukázal miesto prepadu poškodenej a tiež uviedol, že keď si všimli poškodenú, tak sa vzájomne dohodli, že ju okradnú. Uvedenú udalosť spozoroval Y. R. a dcéra poškodenej D. G.. U.V. uviedol mená

ďalších osôb, ktoré okradli poškodenú. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam bolo hliadkami rozhodnuté o obmedzení osobnej slobody mladistvých Rómov, nakoľko boli dôvodne podozriví z lúpeže, ktorú po vzájomnej dohode vykonali.

Z úradného záznamu napísaného z použitia služobného psa na obranné práce č. ORP-11-13/OPP-OSK-2009 zo dňa 21.03.2009 vyplýva, že dňa 21.03.2009 v čase o 11:05 hod. bola hliadka OSK v zložení nstržm. I. a služobný pes GYRO a nstržm. Y. + služobný pes ALDO vyslaná OS KR PZ v Košiciach na Moldavskú, kde malo dôjsť k lúpežnému prepadnutiu. Hliadka po príchode na miesto zistila, že na chodníku za OC Hornbach leží pani G. Z. nar. XXXX, ktorú prepadli šiesti chlapci, a to tak, že sa je pokúsili vytrhnúť kabelku, menovaná začala s útočníkmi zápasit', pričom spadla na zem. Následne boli služobné psy použité na prepátranie okolia, kde na lúke v trávnom poraste bol služobnými psami označený vyštekaním ležiaci U.V., ktorý bol následne hliadkou zadržaný.

Upovedomením o začatí konania vo veci prepustenia zo služobného pomeru č. ORP-66/OPP-OSK-2009 zo dňa 08.04.2009 bol ppráp. I. I. oboznámený o začatí konania vo veci prepustenia zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 s odôvodnením, že dňa 21.03.2009 v čase okolo 11:40 hod. na ul. Južnej triede č. 64 v budove Obvodného oddelenia PZ Košice Juh, potom čo podľa § 85 Trestného poriadku žalobca spoločne s ďalšími policajtmi obmedzil na osobnej slobode I. H., V. Y., Y. F., B. R., B.V. a U.V. a následne spolu s ostatnými policajtmi tieto mladistvé a maloleté osoby, pod hrozbou násilia alebo inej ťažkej ujmy nútili, aby sa vyzliekli do naha v uzatvorenej časti schodišťa a uvedené osoby nútili, aby sa navzájom udierali do rôznych častí tela. Ak by tak nekonali, bolo by voči nim použité fyzické násilie zo strany príslušníkov PZ. V tomto konaní sa žalobca nesnažil ostatným príslušníkom PZ zabrániť. Týmto konaním je žalobca dôvodne podozrivý, že porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom. Na základe uvedených skutočností bol žalobca personálnym rozkazom č. 144 zo dňa 09.04.2009 prepustený zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z.

Súčasťou záväzného právneho názoru na doplnenie dokazovania pred Krajským súdom v Bratislave je i požiadavka na neodkladné nariadenie pojednávania a vykonanie výsluchu žalobcu po vrátení veci najvyšším súdom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.